

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Az Európai Ombudsman külön jelentése az Európai Parlament számára a 2485/2004/GG panaszbeadványban az Európai Csaláselleni Hivatalnak tett ajánlástervezetet követően

(Készült az Európai Ombudsman alapokmányának 3. cikke (7) bekezdésével összhangban¹.)

BEVEZETÉS

Az Ombudsman megítélése szerint ez az ügy fontos elvi kérdést vet fel, amely hatással van a polgároknak az EU intézményeibe és szerveibe vetett bizalmára. A polgároknak bízniuk kell az Ombudsman vizsgálatainak pontosságában és teljességében. Ezért, ha egy intézmény vagy egy szerv pontatlan és félrevezető információt ad az Ombudsmannak, akkor készüljön fel arra, hogy a helyzet tisztázása érdekében ezt a tényt nyilvánosan elismerje. Ebben az ügyben az OLAF visszautasította az Ombudsman ajánlástervezetét arra vonatkozóan, hogy ismerje el: helytelen és félrevezető kijelentéseket tett az Ombudsmannak szóló beadványaiban. Az Ombudsman ezért úgy ítéli meg, hogy az ügyet az Európai Parlament elé kell vinni.

A PANASZBEADVÁNY

Előzmények

A panaszos, egy német újságíró, 2004-ig a *Stern* német hetilap brüsszeli tudósítója volt. Két, 2002. február 28-án és 2002. március 7-én közzétett cikkben a lap számos váddal foglalkozott egy EU tisztviselő, Paul van Buitenen úr által tett jelentésben szereplő állítólagos szabálytalanságokat, valamint az e vádakkal kapcsolatban az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által végzett vizsgálatokat illetően. A cikkek van Buitenen úr jelentésein és a lap által megszerzett bizalmas OLAF-dokumentumokon

¹ Az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről szóló, 1994. március 9-i 94/262 európai parlamenti határozat, HL 1994 L 113., 15. o.

alapultak. A panaszos szerint akkor semmilyen más lap nem jutott hozzá e dokumentumokhoz.

2002. március 27-én az OLAF sajtóközleményt adott ki, amelyben kijelentette, hogy „egy újságíró” hozzájutott több dokumentumhoz a van Buitenen úr által tett észrevételekre vonatkozó vizsgálatával kapcsolatban, és az OLAF ezért az 1073/1999/EK Rendelet² alapján úgy döntött, hogy belső vizsgálatot indít a bizalmas adatok állítólagos felfedését illetően. A sajtóközlemény szerint a belső ellenőrzés arra az állításra is kiterjedt, hogy a szóban forgó dokumentumokat egy „köztisztviselő lefizetése” útján szerezték meg³. A 2002. április 4-i kiadásában a *European Voice* című lap egy OLAF-szóvivőt idézett, aki azt mondta, hogy az OLAF „*prima facie* (első látásra helytálló) bizonyítékokat kapott arra vonatkozóan, hogy a lefizetésre sor kerülhetett”.

A panaszos és az újság úgy ítélték meg, hogy – bár az OLAF sajtóközleményében nem említettek nevet – az abban szereplő, vesztegetéssel kapcsolatos vádat úgy kell értelmezni, hogy az rájuk vonatkozik. A panaszos szerint ez a vád megalapozatlan volt. A panaszos ezenfelül úgy ítélte meg, hogy az OLAF állítása pusztán szóbeszéd alapján alapult.

Ennek összefüggésében a panaszos egy belső e-mailt említett, amelyet 2002. április 11-én B. úr (az OLAF szóvivője) küldött szét az OLAF-on belül. Ebben az e-mailben B. úr hangsúlyozta, hogy akkoriban egyedül az a tény volt biztos, hogy egy bizalmas OLAF-dokumentum szivárgott ki a sajtóhoz, és a szóbeszéd szerint e dokumentumért még fizettek is, és még az összeget is megjelölték: „qu’il y avait des ‘rumeurs’ qui circulaient autour de l’OLAF et autour de la Commission européenne selon lesquelles ces documents auraient même été ‘payés’ (avec même l’indication d’un montant...)”.

Egy 2002. július 29-én kelt levélben a panaszos arra kérte az OLAF-ot, hogy vonja vissza a 2002. március 27-i sajtóközleményét, vagy tájékoztassa a nyilvánosságot, hogy az ellene és a lap ellen tett gyanúsítás alaptalan volt. Ezenfelül a panaszos rámutatott, hogy az Európai Parlament egyik tagjának írásos kérdésére adott válaszában a Bizottság szerint lehetségesnek látszott, hogy az OLAF figyelte személyzetének e-mailjeit és telefonhívásait, vagy lehetővé tette ezek figyelését, hogy megtalálja a lap által esetleg igénybe vett forrásokat. Ezért arra kérte az OLAF-ot, erősítse meg, hogy sosem figyelte az OLAF alkalmazottainak telefon- vagy e-mail kommunikációját. A panaszos végezetül megkérdezte, hogy abban az esetben, ha ilyen megfigyelésre sor került, az OLAF milyen személyes adatokhoz jutott vele kapcsolatban ily módon.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1999. május 25-i 1073/1999/EK Rendelete az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, HL 1999 L 136., 1. o.

³ Ez a sajtóközlemény német változatának szövege. A sajtóközlemény angol szövege, amely az OLAF honlapján elérhető, valamelyest eltérő megfogalmazást tartalmaz: „A Hivatal által kapott tájékoztatás szerint egy újságíró számos dokumentumhoz hozzájutott az úgynevezett „Van Buitenen ügyel” kapcsolatban. Nem kizárt, hogy az OLAF-on (vagy esetleg egy másik EU intézményen) belül valakinek fizettek ezekért a dokumentumokért.”

Az OLAF 2002. augusztus 22-i válaszában kijelentette, hogy sem a panaszost, sem pedig annak lapját nem említette a sajtóközleményében, és a válasz megírásának idején semmilyen további sajtóközleményt nem terveztek a témában. Továbbá hangsúlyozta, hogy az OLAF mindig gondoskodott arról, hogy vizsgálati módszerei a jogszabályoknak megfeleljenek, és hozzátette, hogy

„hivatalunk Önre vonatkozóan hivatali címén, telefonszámán stb. kívül semmilyen személyes adattal nem rendelkezik.”

A 1840/2002/GG panaszbeadvány

A panaszos 2002. október 22-én az Ombudsmanhoz fordult (1840/2002/GG panaszbeadvány). Panaszbeadványában lényegében az alábbi állítások szerepeltek:

- (1) Az OLAF helytelenül járt el, amikor 2002. március 27-i sajtóközleményében és a *European Voice* számára adott nyilatkozatában nyilvánosan vesztegetést említett, amelyet úgy kellett értelmezni, hogy az a panaszosra és a lapjára vonatkozott.
- (2) Az OLAF nem adott választ a panaszos 2002. július 29-i levelében szereplő összes kérdésre.

A panaszos azt kérte, hogy az OLAF vonja vissza a vesztegetésre vonatkozó állításokat, lehetőleg ugyanolyan módon, ahogy azokat megtette, azaz sajtóközlemény és a *European Voice* számára küldött külön közlemény útján. Kérte továbbá, hogy az OLAF mindenre kiterjedően válaszolja meg a 2002. július 29-i levelében szereplő kérdéseket.

Az OLAF véleménye

A 2002. december 10-én megküldött véleményében az OLAF visszautasította a panaszos vádjait, és többek között az alábbi megjegyzéseket tette:

„Az OLAF sosem bocsátkozott találgatásba arról, hogy mely újságíró(k) vagy mely médiaszervezet(ek) fizethetett/fizethettek az OLAF vagy más EU-tisztviselőknek bizalmas dokumentumokért. Az OLAF megjegyzi, hogy [a panaszos] nem szolgált semmilyen megalapozott bizonyítékkal azon állítására vonatkozóan, hogy az OLAF vizsgálatának elindításakor egyedül ő birtokolta a szóban forgó dokumentumokat a médiában. Ellenkezőleg, bizonyítékok állnak rendelkezésre, hogy ugyanezen adatokat más médiumok is megszerezték. Az OLAF visszautasítja a [panaszos] állítását, miszerint az arra vonatkozó célzásokat, hogy lefizetésre kerülhetett sor, úgy kell értelmezni, hogy azok órá és munkáltatóira vonatkoznak. Az OLAF ismeretei szerint a sajtóban megjelent egyedüli ilyen értelmű találgatást a *Stern* e témában tett saját kijelentései indították el.”

A 2002. július 29-i levelet tekintve az OLAF azon az állásponton volt, hogy egy folyamatban levő vizsgálathoz alkalmazott vizsgálati módszerek, és különösen az e-mailen keresztül zajló és telefonos kommunikációval kapcsolatos megfigyelési technikák esetleges használata nem vitathatók meg szabadon. Kijelentette továbbá:

„Ahogy [a panaszos] is elismeri, az OLAF megválaszolta a rá vonatkozó személyes adatok birtoklásával kapcsolatos kérdéseit.”

Az OLAF válasza a további információ kérésére

A panaszos megállapításainak kézhezvételét és megvizsgálását követően az Ombudsman felkérte az OLAF-ot, hogy 1. adjon magyarázatot, különösen a panaszos által a megállapításaiban benyújtott bizonyítékok figyelembevételével, miért gondolta úgy, hogy más személyekre utaltak vagy utalhattak volna a 2002. március 27-i sajtóközleményében szereplő „egy” újságíró említésekor, és 2. adjon magyarázatot a panaszos azon érvelésére, miszerint az OLAF állítása csak szóbeszédre alapult.

Az OLAF 2003. március 24-i válaszában az alábbi magyarázattal szolgált:

„Annak indoklása, hogy az „egy” újságíró említése semleges, és nem utal egyetlen meghatározott egyénre sem, az a tény, az OLAF 2002. március 27-i sajtóközleménye előtt a panaszos által a 2002. február 28-i cikkében említettel megegyező belső dokumentum alapján más újságírók is közzétettek cikkeket. 2002. március 3-án például a *Le Monde* „A brüsszeli Bizottságban történt szabálytalanságok terén indított négy vizsgálat” címmel tett közzé cikket, amely az OLAF belső dokumentumait (beleértve a szóban forgó dokumentumot) említette. Egy vizsgálatról számolt be, amely három korábbi UCLAF/OLAF tisztviselőre vonatkozott. 2002. március 22-én a belga hírügynökség a Bizottság építési politikájával kapcsolatos OLAF-vizsgálatokról számolt be, az OLAF belső dokumentumainak említésével (beleértve a szóban forgó dokumentumot). 2002. március 26-án ugyanez a belga hírügynökség arról számolt be, hogy az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának (COCOBU) elnöke, Diemut Theato asszony arról panaszkodott, hogy nem „elfogadható, hogy *a sajtó képviselőinek* volt a birtokában egy bizalmas OLAF-jelentés a Paul Van Buitenenel kapcsolatos legújabb fejleményekről, míg nekünk nem” (utólagos kiemelés). Ennek megfelelően e három publikáció alapján az „egy” újságíró említése jelenthette a panaszost, az e cikkeket író újságírókat, valamint Theato asszony által említett más újságírókat is. Sőt, az említés bármely más újságíróra is vonatkozhatott, mivel az OLAF nem állította, hogy a vizsgálat bármely konkrét, már közzétett anyaghoz kapcsolódott volna.”

Az OLAF az alábbi kijelentést is tette:

„[B.] úr 2002. április 11-i, az OLAF személyzetének szóló e-mailje két tény tartalmaz:

*A Hivatalból származó belső információ újságírók birtokába jutott, amelyet nem hivatalos csatornákon keresztül szereztek, és

*A Hivatalban és általában a Bizottságban „szóbeszéd” tárgya volt, hogy ezekért a dokumentumokért esetleg fizettek (még az összeget is megjelölték).

(...) A második [fent említett tény] tekintetében az OLAF megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól, olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek. Arra vonatkozóan, hogy ki fizetett,

semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak. E tények alapján az OLAF belső vizsgálatot indított annak megállapítása érdekében, bizonyítható-e ez az információ.”

Az Ombudsman határozata az 1840/2002/GG panaszbeadványról

A birtokában levő adatok alapján az Ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó sajtóközleményt úgy kellett értelmezni, hogy az a panaszosra vonatkozott, és az OLAF semmilyen bizonyítékot nem mutatott be az általa hangoztatott vád alátámasztására. Az Ombudsman ezért ajánlástervezetet intézett az OLAF-hoz, amely szerint az OLAF-nak mérlegelnie kell a vesztegetéssel kapcsolatban általa közzétett állítások visszavonását, amelyek határozottan úgy értelmezhetők, hogy a panaszosra vonatkoznak.

Részletes véleményében az OLAF tájékoztatta az Ombudsmant, hogy elfogadta az ajánlástervezetet, és 2003. szeptember 30-án új sajtóközleményt tett közzé. Ez a sajtóközlemény azonban az alábbi szöveget tartalmazta: „Az OLAF vizsgálatai még nem zárultak le, de az OLAF még nem talált bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy ilyen fizetésre sor került.”

Az Ombudsman úgy ítélte meg, hogy az OLAF ily módon nem hajtotta végre megfelelően az ajánlástervezetét. Az ügyet lezáró, 2003. november 20-i határozatában az alábbi kritikái megjegyzést tette: „Azáltal, hogy a nyilvános vizsgálathoz elegendő és rendelkezésre álló tényszerű alap nélkül megvesztegetésről tett kijelentéseket, az OLAF túllépett a tette által elérni kívánt céllal arányos mértéken. Ez hivatali visszásságnak minősül.”

Ezt követő fejlemények

2004. március 19-én a belga ügyészségi hivatal házkutatást tartott a panaszos brüsszeli irodájában és házában, és nagyszámú dokumentumot foglalt le. Ezt követően kiderült, hogy e nyomozati intézkedések alapját az OLAF által a belga és a német hatóságoknak 2004. február 11-én továbbított információk képezték⁴.

A jelen panaszbeadvány

Az Ombudsmannak szóló jelen panaszbeadványban a panaszos kijelentette, hogy birtokába jutottak az OLAF által a belga és német hatóságoknak 2004. február 11-én benyújtott akta másolatai.

A panaszos szerint az említett dokumentumokból kiderül, hogy az OLAF által 2002-ben indított vizsgálat egy újságíró, G. úr által 2002 márciusában tett állításokon alapul. A panaszos ezért úgy ítélte meg, hogy az OLAF által az 1840/2002/GG ügyben az Ombudsmannak benyújtott beadványok, amelyek szerint „Arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak”, nyilvánvalóan hamis kijelentést tartalmaztak, és e kijelentéssel az OLAF megpróbálta

⁴ A német ügyészség is vizsgálatot indított, de nem rendelte el a panaszos házában vagy irodájában átkutatását.

félrevezetni az Ombudsmant. Ezenkívül azt állította, hogy egyértelmű, hogy az OLAF 2002 márciusában már rendelkezett rá vonatkozó (pontatlan) személyes adatokkal. A panaszos úgy találta, hogy az OLAF 2002. augusztus 22-i, ellenkező értelmű kijelentése, amelyre az 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleményében utalt, nem volt helytálló. Megállapította továbbá, hogy a belga és a német hatóságoknak küldött 2004. február 11-i beadványaiban az OLAF azzal érvelt, hogy a panaszos volt az egyetlen újságíró, aki a bizalmas OLAF dokumentumok birtokába jutott. A panaszos azt állította, hogy az OLAF ezáltal magáénak vallotta azt a nézetet, amelyet a 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleményében hevesen tagadott, és az OLAF által ebben az ügyben tett kijelentések ezért félrevezetőek voltak. Az OLAF az Ombudsmanhoz intézett 2003. március 24-i levelében tett kijelentését illetően, amely szerint „megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”, a panaszos egy OLAF tisztviselő, B. úrs⁵ által az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt 2004. április 7-én tett kijelentésre hivatkozott. B. úr kijelentése szerint „elképzelése sem volt” azon állítás eredetéről, amely szerint az Európai Parlament tagjaitól információt kaptak volna; B. úr megemlítette annak lehetőségét, hogy ez „szóbeszéd” volt. A panaszos véleménye szerint B. úr feltételezése nem tűnt megalapozatlannak, és az OLAF ily módon félrevezette az Ombudsmant, mivel a szóbeszédre tényként hivatkozott.

A panaszos így azt állította, hogy az OLAF az 1840/2002/GG vizsgálattal összefüggésben helytelen információt közölt, amely alkalmas volt az európai Ombudsman félrevezetésére és a vizsgálat manipulálására. Ezért arra kérte az Ombudsmant, hogy folytassa a vizsgálatot, és mérlegelje, szükséges-e külön jelentést benyújtani az Európai Parlamentnek.

A panaszos 2004. szeptember 9-i levele

A panaszos 2004. szeptember 9-én megküldte az Ombudsmannak azon feljegyzések másolatát, amelyeket 2004. február 11-én az OLAF a belgiumi és németországi ügyészségeknek megküldött⁶.

E feljegyzésekben az OLAF az alábbi kijelentéseket tette, amelyek ezen ügy szempontjából lényegesek:

- Ésszerű kétség nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó dokumentumok a *Stern* által 2002. február 28-án és március 7-én közzétett két cikk megírásakor a panaszos birtokában voltak.
- 2002. március 22-én I. úr, az OLAF egyik igazgatója információt kapott, amely szerint a panaszos több, a Buiten-en-üggel kapcsolatos dokumentumért 8 000 euró összeget fizetett valakinek az OLAF-on belül. I. úr ezt egy feljegyzésben rögzítette, amely ugyanezen a napon készült. Az információ forrása G. úr, egy német újságíró volt.

⁵ Nem azonos az OLAF fent említett szövegével.

⁶ E feljegyzések másolatait az alább leírt vizsgálat során az OLAF is benyújtotta az ombudsmannak.

- Szintén 2002. március 22-én B. úr, az OLAF sajtószóvivője találkozott G. úrral. A B. úr által erről a beszélgetésről ugyanezen a napon készített feljegyzés szerint G. úr azt mondta neki, hogy a *Stern*-nél dolgozó barátja és kollégája arról tájékoztatta, hogy a panaszos az OLAF-nál lefizetett valakit néhány dokumentumért.
- Az így kapott információt használták fel nevek említése nélkül a 2002. március 27-i sajtóközleményben.

A VIZSGÁLAT

Az OLAF véleménye

Az OLAF a véleményében a következő megjegyzéseket tette:

Az OLAF által a 2002. március 27-i sajtóközleményt illetően tett kijelentésekről

A 2002. március 27-i sajtóközleményre vonatkozóan az OLAF által az 1840/2002/GG ügyre vonatkozó beadványaiban tett kijelentéseket tekintve ezek a kijelentések aprólékosan elmagyarázták, hogy az „egy újságíró” említése miért jelenthette az olyan cikkeket publikáló több újságíró bármelyikét, amelyek szerint ők a szóban forgó bizalmas dokumentumok birtokában voltak. Ezzel szemben a 2004. február 11-én a nemzeti ügyészségeknek küldött levelek a kiszivárogtatásra vonatkozó, az 1073/99 Rendelet 10. cikke (2) bekezdésének előírása szerint „feltehetően büntetőeljárást eredményező ügyek”-hez kapcsolódó belső vizsgálat során az OLAF által megszerzett valamennyi információt tartalmazták. Ez az információ számos olyan elemből áll, amelyek ahhoz a következtetéshez vezetnek, hogy a panaszos megszerezte a szóban forgó dokumentumok egy példányát, és a *Stern* bizonyos pénzüsszeget fizethetett az európai intézmények személyzetének tagjai számára. A levelek azonban nem állították, hogy a panaszos egyértelműen az egyetlen személy volt, akinek a szóban forgó dokumentumok a birtokában voltak.

Annak a ténynek, hogy a vizsgálat megállapítására vonatkozóan a 2004. február 11-i levelekben részletes információt közöltek a nemzeti ügyészségekkel, nem volt jelentősége a 2002. március 27-i sajtóközleménnyel kapcsolatban az OLAF Ombudsmannak tett kijelentései megalapozottsága szempontjából. Az OLAF sosem közölte a nyilvánossággal azt az információt, amellyel a fenti levelekben a nemzeti ügyészségeknek szolgált. Ennek megfelelően semmi félrevezető nem volt az OLAF Ombudsmannak tett kijelentéseiben az említett sajtóközleményről.

Az OLAF 2002. augusztus 22-i leveléről

A panaszos 2002. július 29-i levelében annak megerősítését kérte, alkalmazott-e az OLAF bármikor megfigyelési technikákat, hogy a közte és az OLAF személyzetének tagjai között folytatott telefonhívásokat lehallgassa vagy e-mail üzeneteiket elolvassa, és, ha igen, milyen személyes adatokat gyűjtöttek össze róla az ilyen technikák alkalmazása révén. I. úr, az OLAF 2002. augusztus 22-i válaszában szerzője elhárította, hogy a panaszosnak a vizsgálati technikák bármilyen további részletével szolgáljon – azokon kívül, amelyeket az OLAF az E1504/02 parlamenti kérdésre adott válaszában már közölt –, mivel ezzel a folyamatban levő vizsgálat eredményességének ártott volna. I. úr nem úgy ítélte meg, hogy az OLAF-nak a panaszosra vonatkozó

állításokkal kapcsolatos, a 2004. február 11-i levelekben szereplő ismeretei személyes adatoknak minősülnek, mivel úgy gondolta, hogy 1. azokat az OLAF nem feldolgozás céljából tárolta, és 2. azokat nem azért gyűjtötték össze, hogy a panaszosról aktát készítsenek, és ezért a 45/2001 Rendelet (HL 2001 L 8., 1. o.) 3. cikke értelmében nem „képezik a nyilvántartási rendszer részét”. A panaszosra vonatkozó állításokat azonban semmi esetre sem a panaszos beadványának tárgyát képező megfigyelési technikák használatával gyűjtötték össze.

Az OLAF 1840/2002/GG panaszbeadvánnyal kapcsolatos véleménye csak azt állította, hogy „az OLAF megválaszolta a [panaszos] rá vonatkozó személyes adatok birtoklásával kapcsolatos kérdéseit.” E témában ez volt az OLAF egyetlen kijelentése. Erre a kijelentésre a panaszos azon állításának összefüggésében került sor, miszerint az OLAF nem válaszolta meg a 2002. július 29-i levelében benyújtott összes kérdést, és így ez is kifejezetten a megfigyelési technikák használatára összpontosított.

Az OLAF által B. úr 2002. április 11-i e-mailjére vonatkozóan tett kijelentésekről

Az OLAF kijelentése, miszerint „arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak” az Ombudsman azon felkérésére született, hogy fűzzön magyarázatot B. úr 2002. április 11-i e-mailjének tartalmához. Az OLAF válaszában az e-mailt teljes egészében idézték, amit az e-mailben szereplő két kijelentést magyarázó megjegyzéseket tartalmazó bekezdés követett. Az e-mailben semmilyen nevet nem említettek az esetleges lefizetéssel kapcsolatban. Az OLAF Ombudsmannak szóló kijelentése tehát csupán ezt a nyilvánvaló tényt állította, azaz hogy az e-mailben semmilyen nevet nem említettek az esetleges lefizetéssel kapcsolatban. Ezért ez nem volt félrevezető kijelentés.

Az OLAF azon kijelentéséről, miszerint megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól kapott információt

Ezt a kijelentést ismét a B. úr 2002. április 11-i belső e-mailjében szereplő kijelentés magyarázata érdekében tették, miszerint „a Hivatalban és általában a Bizottságban „szóbeszéd” tárgya volt, hogy ezekért a dokumentumokért fizettek”. Az OLAF Ombudsmannak szóló, 2003. március 24-i levele elmagyarázta, hogy „az OLAF megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”. Az OLAF csak ismételni tudja, hogy valóban így történt.

Következtetés

A fenti magyarázatok alapján az OLAF azt állította, hogy az Ombudsman felé az 1840/2002/GG ügyben tett kijelentései teljesen pontosak voltak, és nem voltak félrevezetőek.

A panaszos észrevételei

A panaszos az észrevételeiben fenntartotta panaszbeadványát, és a következő további megjegyzéseket tette:

I. úr helytelen információt közölt vele. Az Ombudsmannak benyújtott panaszbeadványa erre csak közvetve terjedt ki. Az OLAF nem tagadta, hogy I. úr 2002. augusztus 22-i levelében objektíve nem helytálló információt közölt. I. úr a levelében (a panaszos) hivatalos címét és telefonszámát említette. Nyilvánvaló volt, hogy az OLAF ez utóbbit nem megfigyelési technikák használatával szerezte. I. úr kijelentését ezért világosan úgy kellett értelmezni, hogy az OLAF vele kapcsolatban nem rendelkezett további nyilvántartott információval, semmilyen forrásból. Ez a kijelentés ezért mind objektív, mind szubjektív szempontból valótlan volt. Az Ombudsmannak szóló véleményében I. úr 2002. augusztus 22-i levelét említve az OLAF félrevezette az Ombudsmant, és nyilvánvalóan azt a benyomást próbálta kelteni, hogy az OLAF semmilyen vizsgálatot nem végzett rá vonatkozóan.

Az OLAF azon állítását, miszerint „arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak”, egyértelműen a „megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól” kijelentés összefüggésében tették, amelyre az OLAF a 2003. március 24-i levelében utalt. A szóban forgó szakasz egyetlen lehetséges jelentése az volt, hogy az OLAF a vizsgálatot olyan tanúk kijelentései alapján indította, akik nem említettek konkrét gyanúsítható személyt.

Az OLAF semmilyen bizonyítékkal nem szolgált azon állításának alátámasztására, miszerint az Európai Parlament tagjainak olyan kijelentései vannak birtokában, amelyek szerint újságírók fizethettek a szóban forgó dokumentumokért. Az OLAF semmilyen erőfeszítést nem tett annak tisztázására, miért mondta B. úr, az OLAF ezen ügyért felelős tisztviselője a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának, hogy nem volt tudomása ilyen kijelentésekről. Az OLAF arra sem adott magyarázatot, miért nem tettek említést ezekről a kijelentésekről a nemzeti ügyészségeknek szóló levelekben. Az ennek ellenkezőjét igazoló bizonyítékok hiányában így azt a következtetést kell levonni, hogy az OLAF tényként tüntetett fel szóbeszédet, és ezáltal félrevezette az Ombudsmant.

A panaszos benyújtotta a 2002. március 22-én kelt feljegyzés másolatát, amelyet I. úr készített az OLAF igazgatója számára.

AZ OMBUDSMAN AJÁNLÁSTERVEZETE

Az ajánlástervezet

Az Ombudsman 2005. február 2-án az Európai Ombudsman alapokmányának 3. cikke (6) bekezdésével összhangban a következő ajánlástervezetet intézte az OLAF-hoz:

„Az OLAF-nak el kell ismernie, hogy helytelen és félrevezető kijelentéseket tett az Ombudsmannak szóló beadványaiban, az utóbbi által a 1840/2002/GG panaszbeadványra vonatkozóan végzett vizsgálat összefüggésében.”

Az Európai Ombudsman az ajánlástervezetre nézve a következő indoklást adta:

- 1.1 A panaszos, a *Stern*nek dolgozó német újságíró megszerezte az Európai Csaláselleni Hivatal („OLAF”) bizalmas dokumentumainak másolatait, és e dokumentumokat a 2002. február 28-án és március 7-én közzétett két cikkében felhasználta. Az OLAF 2002. március 27-én sajtóközleményt tett közzé, amelyben közölte, hogy „egy újságíró” több bizalmas OLAF dokumentum birtokába jutott, és az OLAF ezért úgy döntött, belső vizsgálatot indít a bizalmas adatok gyanított átadását illetően. A sajtóközlemény szerint a belső ellenőrzés arra az állításra is kiterjedt, hogy a szóban forgó dokumentumokat egy „köztisztviselő lefizetése” útján szerezték meg⁷. A panaszos és a lap úgy ítélte meg, hogy – bár az OLAF sajtóközleményében nem említettek nevet – az abban szereplő, vesztegetéssel kapcsolatos vádat úgy kell értelmezni, hogy az rájuk vonatkozik. A panaszos szerint ez a vád alaptalan.

Mivel az OLAF megtagadta az említett sajtóközlemény visszavonását, a panaszos panaszbeadványt nyújtott be az Ombudsmanhoz (1840/2002/GG panaszbeadvány). 2002. december 10-én az OLAF benyújtotta a panaszbeadványról szóló véleményét az Ombudsmannak, és 2003. március 24-én válaszolt az Ombudsman további információ iránti kérésére.

A birtokában levő adatok alapján az Ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó sajtóközleményt úgy kellett értelmezni, hogy az a panaszosra vonatkozott, és az OLAF semmilyen bizonyítékot nem mutatott be az abban szereplő vád alátámasztására. Az Ombudsman ezért ajánlástervezetet intézett az OLAF-hoz, felkérve, hogy vonja vissza a vesztegetéssel kapcsolatban tett állításait.

Tekintve, hogy az OLAF nem hajtotta végre megfelelően az ajánlástervezetét, az Ombudsman az ügyet a 2003. november 20-i határozattal zárta le, amelyben az alábbi kritikai megjegyzést tette: „Azáltal, hogy a nyilvános ellenőrzéshez elegendő és rendelkezésre álló tényszerű alap nélkül megvesztegetésről tett kijelentéseket, az OLAF túllépett a tette által elérni kívánt céllal arányos mértéken. Ez hivatali visszásságnak minősül.”

2004. március 19-én a belga ügyészségi hivatal házkutatást tartott a panaszos brüsszeli irodájában és házában, és nagyszámú dokumentumot foglalt le. Ezt követően kiderült, hogy e nyomozati intézkedések alapját az OLAF által a belga és a német hatóságoknak 2004. február 11-én megküldött információk képezték⁸.

- 1.2 A panaszos 2004 augusztusában ismét az Ombudsmanhoz fordult, és benyújtotta a jelen panaszbeadványt. A panaszos kijelentette, hogy birtokába jutottak az OLAF által a belga és német hatóságoknak 2004. február 11-én elküldött levelek

⁷ A sajtóközlemény angol szövege, amely az OLAF honlapján elérhető, valamelyest eltérő megfogalmazást tartalmaz: „A Hivatal által kapott tájékoztatás szerint egy újságíró számos dokumentumhoz hozzájutott az úgynevezett „Van Buitenen ügyel” kapcsolatban. Nem kizárt, hogy az OLAF-on (vagy esetleg egy másik EU intézményen) belül valakinek fizettek ezekért a dokumentumokért.”

⁸ A német ügyészség is vizsgálatot indított, de nem rendelte el a panaszos házában vagy irodájában átkutatását.

másolatai. Az e levelekben szereplő információk alapján a panaszos azt állította, hogy az OLAF az 1840/2002/GG vizsgálattal összefüggésben helytelen információt közölt, amely alkalmas volt az Európai Ombudsman félrevezetésére és a vizsgálat manipulálására.

- 1.3 A jelen panaszbeadványról szóló véleményében az OLAF azt állította, hogy az Ombudsman felé az 1840/2002/GG ügyben tett kijelentései teljesen pontosak voltak, és nem voltak félrevezetők.
- 1.4 Az EK-Szerződés 195. cikke az Európai Ombudsmanra bízta azt a feladatot, hogy vizsgálatokat folytasson a közösségi intézmények és szervek tevékenységei során felmerülő hivatali visszasságokat illetően. Az Ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről szóló, Európai Parlament 1994. március 9-i 94/262 határozata⁹ (az „Ombudsman alapokmánya”) 2. cikkének (2) bekezdése arra utasítja az Ombudsmant, hogy a panasz beérkezése után azonnal tájékoztassa az érintett intézményt vagy szervet. Az Ombudsman alapokmányának 3. cikke (1) bekezdése szerint az érintett intézmény vagy szerv „bármely érdemi észrevételt továbbíthat számára”. Az Ombudsman alapokmányának 3. cikke (2) bekezdése első albekezdése a következőket írja elő: „A közösségi intézmények és szervek kötelesek az Ombudsman rendelkezésére bocsátani minden általa kért információt, továbbá biztosítani számára az ügyre vonatkozó aktákhoz való hozzáférést. A fenti kérés csak kellően indokolt titkosságra hivatkozva utasítható el.”
- 1.5 E rendelkezéseket figyelembe véve az Ombudsman úgy ítéli meg, hogy az Ombudsman alapokmánya 3. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében előírt kötelezettséggel nem áll összhangban, ha egy közösségi intézmény vagy szerv egy vizsgálat során pontatlan vagy félrevezető információt közöl az Ombudsmannal.
- 1.6 Az Ombudsman megállapítja, hogy az OLAF úgy értelmezte, hogy a panaszos négy kijelentést vagy kijelentéscsoportot említett, amelyek az utóbbi szerint helytelenek vagy félrevezetők voltak. A panaszbeadvány ilyen értelmezése ésszerűnek tűnik, és az Ombudsman ezért az OLAF által meghatározott négy kijelentést vagy kijelentéscsoportot fogja vizsgálni.
- 1.7 Az OLAF által az Ombudsmannak a 1840/2002/GG panaszbeadvánnyal kapcsolatos vizsgálata összefüggésében tett és a panaszos által kifogásolt *első* kijelentéscsoport a 2002. március 27-i sajtóközleményre vonatkozik. Ez a sajtóközlemény bármilyen név említése nélkül „egy újságíró”-ra utalt. Az OLAF az 1840/2002/GG panaszbeadvánnyal kapcsolatos 2002. december 10-i véleményében és az Ombudsman további információ iránti kérésére adott 2003. március 24-i válaszában több érvet sorakoztatott fel annak bizonyítására, hogy az „egy újságíró” említése jelenthette az olyan cikkeket publikáló több újságíró bármelyikét, amelyek szerint ők a szóban forgó bizalmas dokumentumok birtokában voltak. Az OLAF 2003. március 24-i levelében továbbá azt állította,

⁹

HL 1994 L 113., 15. o.

hogy „az említés bármely más újságíróra is vonatkozhatott, mivel az OLAF nem állította, hogy a vizsgálat bármely konkrét, már közzétett anyaghoz kapcsolódott volna.”

Az Ombudsman egyetért azzal, hogy az OLAF által a 2002. december 10-i és 2003. március 24-i leveleiben javasolt értelmezések összeegyeztethetők a 2002. március 27-i sajtóközlemény megfogalmazásával. Az Ombudsman azonban megállapítja, hogy az OLAF által a belgiumi és németországi ügyészségekhez címzett, 2004. február 11-i levelekből egyértelműen kiderül, hogy 1. a *Stern*ben 2002. február 28-án és március 7-én közzétett két cikkből az OLAF arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó dokumentumok a panaszos birtokában voltak, 2. az OLAF 2002. március 22-én olyan információt kapott, amely szerint a panaszos (akinek a nevét az aznap készült feljegyzések megemlítik) 8 000 euró összeget fizetett valakinek az OLAF-on belül több bizalmas dokumentumért, és 3. az így kapott információt a 2002. március 27-i sajtóközleményben nevek említése nélkül felhasználták. Az Ombudsman véleménye szerint így egyértelmű, hogy az OLAF a panaszosra, és kizárólag a panaszosra gondolt, amikor „egy újságíró” említésével 2002. március 27-én sajtóközleményét közzétette. Az Ombudsman úgy ítéli meg, hogy – bár az OLAF jogosan adott magyarázatot a sajtóközlemény objektív jelentésére vonatkozó véleményéről – félrevezető volt, hogy egyúttal nem adott magyarázatot az Ombudsmannak arról, hogy valóban a panaszos volt az az újságíró, akire gondolt.

- 1.8 A panaszos által kritizált *második* kijelentés az OLAF 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleményében szereplő kijelentése, miszerint „az OLAF megválaszolta a [panaszos] rá vonatkozó személyes adatok birtoklásával kapcsolatos kérdéseit”. Az OLAF a jelen panaszbeadványról szóló véleményében megerősítette, hogy ezt a kijelentést úgy kell értelmezni, hogy az OLAF a panaszosnak szóló, 2002. augusztus 22-i levelében megválaszolta a panaszos kérdéseit. Ebben a levélben hangsúlyozta, hogy „hivatalunk Önre vonatkozóan hivatali címén, telefonszámán stb. kívül semmilyen személyes adattal nem rendelkezik”. A panaszos az OLAF véleményére vonatkozó észrevételeiben egyértelművé tette, hogy ezt az utóbbi kijelentést tekinti valótlanak. Az igaz, hogy a 2002. augusztus 22-i kijelentést, mint olyat, nem az Ombudsman 1840/2002/GG panaszbeadvánnyal kapcsolatos vizsgálatával összefüggésben tették (amelyet csak ezt követően indítottak). Megjegyzendő azonban, hogy az OLAF az 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleményében erre a kijelentésre hivatkozott, miszerint az a panaszos ilyen irányú kérdésére adott válasznak minősül. Ilyen körülmények között az Ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy az OLAF 2002. december 10-i véleményét úgy kell értelmezni, hogy 1. a 2002. augusztus 22-i levélben választ adtak a panaszosnak az OLAF birtokában levő személyes adatokra vonatkozó kérdésére, és 2. ez a válasz helytálló volt. Az Ombudsman megítélése szerint ezért az a kérdés, hogy az OLAF 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleménye e tekintetben helytelen vagy félrevezető volt-e, attól függ, hogy maga a 2002. augusztus 22-i levél helytelen vagy félrevezető volt-e.

A 2002. augusztus 22-i levél a panaszos 2002. július 29-i levelére válaszol. Ebben a levélben a panaszos azt kérdezte az OLAF-tól, használt-e bármilyen megfigyelési technikát a telefonos vagy e-mailben zajló kommunikációt illetően, és ezáltal az OLAF birtokába jutott-e bármilyen rá vonatkozó személyes adat. Az Ombudsman úgy ítéli meg, hogy az OLAF a válaszában arra szorítkozhatott volna, hogy közli, nincs a birtokában semmilyen személyes adat, amelyet különleges megfigyelési technikák használatával szerezhetett volna (feltéve természetesen, hogy valóban így történt). Az OLAF azonban a 2002. augusztus 22-i válaszában nem tett ilyen kijelentést. Ez a válasz pusztán azt állította, hogy az OLAF mindig törekedett annak biztosítására, hogy vizsgálati módszerei megfeleljenek a jogszabályoknak, és az OLAF „Önre vonatkozóan hivatali címén, telefonszámán stb. kívül semmilyen személyes adattal nem rendelkezik”.

A kijelentés ezen utóbbi része azonban egyértelműen helytelen volt. Az OLAF által 2004. február 11-én a belgiumi és németországi ügyészségeknek küldött levelekből kiderül, hogy az OLAF 2002. március 22-én valójában információt kapott a panaszosról, amely a szóban forgó OLAF dokumentumok átadásához kapcsolódott. E levelek szerint G. úr, egy német újságíró azt állította, hogy a panaszos bizonyos pénzösszeget fizetett a bizalmas OLAF-dokumentumokért. Az Ombudsman megítélése szerint egyértelmű, hogy ez az információ a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, Európai Parlament és Tanács 2000. december 18-i, 45/2001/EK Rendelete¹⁰ értelmében személyes adatnak minősül (függetlenül attól, pontos-e vagy sem). A Rendelet 2. cikkének a) pontja a személyes adatokat a következőképpen határozza meg: „azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ”. G. úrnak a panaszost megvesztegetéssel vádoló kijelentése teljesíti ezt a feltételt. Az OLAF e tekintetben azzal érvelt, hogy I. úr, a 2002. augusztus 22-i levelének szerzője úgy ítélte meg, hogy az OLAF-nak a panaszosra vonatkozó állításokkal kapcsolatos ismeretei nem minősültek személyes adatoknak, mivel úgy gondolta, 1. hogy azokat az OLAF nem feldolgozás céljából tárolta, és 2. azokat nem azért gyűjtötték össze, hogy a panaszosról aktát készítsenek, és ezért a 45/2001 Rendelet 3. cikke értelmében nem „képezik nyilvántartási rendszer részét”. Az Ombudsman ezeket az érveket nem találja meggyőzőnek. Azon a tényen, hogy a szóban forgó információ a panaszosra vonatkozó személyes információnak minősült, még az sem változtat, hogy a szóban forgó információt nem feldolgozás céljából tárolták vagy az nem képezte nyilvántartási rendszer részét (amit a panaszos kétségbe von, nem minden alap nélkül). Az Ombudsman ebben az összefüggésben annak sem tulajdonít jelentőséget, hogy I. úr szubjektíven azt gondolhatta, hogy a szóban forgó információ nem minősült személyes adatnak. Ezenkívül figyelembe kell venni, hogy amíg az OLAF az 1840/2002/GG panaszbeadvánnyal kapcsolatos véleményében erre a kijelentésre utalt, elegendő idő állt rendelkezésére, hogy az összes kapcsolódó ténybeli és jogi kérdést átgondolja.

¹⁰

HL 2001 L 8., 1. o.

Az Ombudsman ezért arra a következtetésre jutott, hogy az OLAF 2002. augusztus 22-i levelében szereplő kijelentése, amelyre az 1840/2002/GG panaszbeadványról szóló véleményében hivatkozott, miszerint a panaszosra vonatkozóan semmilyen személyes adattal nem rendelkezett (hivatali címén, telefonszámán stb. kívül), nem volt helytálló.

- 1.9 A panaszos által kifogásolt *harmadik* kijelentés az OLAF által 2003. március 24-én az Ombudsmannak küldött levélre vonatkozik. Ebben a levélben az OLAF kijelentette, hogy „arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak”. A jelen panaszbeadványról szóló véleményében az OLAF rámutatott, hogy ez a kijelentés az Ombudsman azon felkérésére született, hogy fűzzön magyarázatot B. úr 2002. április 11-i e-mailjének tartalmához. Az e-mailben semmilyen nevet nem említettek az esetleges lefizetéssel kapcsolatban. Az OLAF szerint az említett kijelentés tehát csupán ezt a nyilvánvaló tényt állította, azaz hogy az e-mailben semmilyen nevet nem említettek az esetleges lefizetéssel kapcsolatban, és ezért nem volt félrevezető.

Az Ombudsman megállapítja, hogy közvetlenül a szóban forgó kijelentés előtt az a kijelentés áll, hogy „az OLAF megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”. Ezért úgy ítéli meg, hogy bármely ésszerűen gondolkodó olvasó úgy értelmezte az „arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak” kijelentést, hogy e „megbízható források” semmilyen meghatározott újságírót vagy személyt nem neveztek meg. Ugyanakkor, és a fentiek szerint a forrás, amelyre az OLAF támaszkodott (G. úr), a vesztegetéssel gyanúsítható személyként a panaszost megnevezte. Ilyen körülmények között az OLAF kijelentése, ha nem is kimondottan helytelen, de legalábbis félrevezető volt.

- 1.10 A panaszos által kritizált *negyedik* kijelentés az OLAF 2003. március 24-i levelében szereplő kijelentése, miszerint „az OLAF megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”. A panaszos a panaszbeadványában egy OLAF tisztviselő, B. úr¹¹ által az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt 2004. április 7-én tett kijelentésre hivatkozott. A kijelentés szerint (ahogy a panaszos idézte) B. úrnak „elképzelése sem volt” azon állítás eredetéről, amely szerint az Európai Parlament tagjaitól információt kaptak volna. B. úr megemlítette annak lehetőségét, hogy ez „szóbeszéd” volt. A panaszos véleménye szerint az OLAF ily módon félrevezette az Ombudsmant, mivel a szóbeszédre tényként hivatkozott. A jelen panaszbeadványról szóló véleményében az OLAF azt állította, hogy ezt a kijelentést a B. úr 2002. április 11-i belső e-mailjében szereplő kijelentés magyarázata érdekében tették, miszerint „a Hivatalban és általában a Bizottságban „szóbeszéd” tárgya volt, hogy ezekért a dokumentumokért fizettek”. Az OLAF szerint a 2003. március 24-i levele elmagyarázta, hogy „az OLAF megbízható forrásokból, többek között

¹¹ Nem azonos az OLAF fent említett szövivőjével.

az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”. Az OLAF hangsúlyozta, hogy csak ismételni tudja, hogy valóban így történt.

Az Ombudsman megállapítja, hogy B. úr 2002. április 11-i e-mailje a benne szereplő szóbeszéd forrásaként nem említi az Európai Parlament tagjait. Ezenkívül úgy tűnik, hogy az e-mail megfogalmazása, amely szerint ezek a szóbeszéddek „a Hivatalban és általában a Bizottságban” jelentek meg, kizárja, hogy az Európai Parlament tagjaira vonatkozó bármilyen utalást jelentsen. Az Ombudsman megállapítja továbbá, hogy az OLAF nem válaszolt a panaszos azon állítására, miszerint B. úr azt mondta a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának, hogy semmiféle ilyen jellegű kijelentésről nem volt tudomása. Ezért feltételezi, hogy az OLAF elfogadja: a panaszos helyesen tolmácsolta B. úr fenti bizottság előtt tett megállapításait. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a jelek szerint B. úr az egyik legmagasabb beosztású OLAF tisztviselő, aki az ügyel foglalkozott¹². Az Ombudsman ezért feltételezi, hogy B. úr mélyrehatóan ismerte az aktát. Ezért nem feltételezhető, hogy B. úr valótlán kijelentéseket tett volna az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának; a B. úr kijelentéseiből levonható legvalószínűbb következtetés az, hogy az OLAF valóban nem kapott ilyen jellegű információt az Európai Parlament tagjaitól. Ezenfelül ezt az értelmezést támasztja alá az a tény, hogy a nemzeti ügyészségeknek szóló, 2004. február 11-i levelek nem említenek semmilyen, az Európai Parlament tagjai által közölt információt. Az Ombudsman megjegyzi, hogy maga az OLAF hangsúlyozta a jelen panaszbeadványról szóló véleményében, hogy a 2004. február 11-én a nemzeti ügyészségeknek megküldött levelek az *összes* információt tartalmazták, amelyhez az OLAF a belső vizsgálat során hozzájutott.

Az Ombudsman a fentiek figyelembevételével úgy ítéli meg, hogy az OLAF 2003. március 24-i levelében tett kijelentése, amely szerint „megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól olyan információt kapott, hogy a dokumentumokért fizethettek”, a jelek szerint nem volt helytálló.

- 1.11 A jelen panaszbeadvánnyal kapcsolatos vizsgálat alapján az Ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy az OLAF – ahogy azt a panaszos állította – az 1840/2002/GG vizsgálatnál összefüggésben helytelen vagy félrevezető információt közölt.

Az OLAF részletes véleménye

Az ajánlástervezet kézhezvételét követően, és az Európai Ombudsman alapokmányának 3. cikke (6) bekezdésével összhangban az OLAF 2005. március 8-án részletes véleményt küldött.

Az OLAF részletes véleményében a következő megjegyzéseket tette:

¹²

A neve szerepel a 2004. február 11-én a belga ügyészségnek megküldött jelentésen.

Az *első* kijelentéscsoport tekintetében a panaszos azt állította az 1840/2002/GG panaszbeadványban, hogy „az OLAF helytelenül járt el, amikor 2002. március 27-i sajtóközleményében és a *European Voice*-nak adott nyilatkozatában nyilvánosan vesztegetést említett, amelyet úgy kellett értelmezni, hogy az a panaszosra és a lapjára vonatkozott”. Az OLAF által az Ombudsmannak szóló, 2002. december 10-i és 2003. március 24-i beadványaiban tett kijelentések erre az állításra adott válaszként születtek. Arra összpontosítottak, hogyan lehetett értelmezni a sajtóközleményben szereplő kijelentést, és igaz volt-e, hogy a vesztegetéssel kapcsolatos vádakat kizárólag úgy lehetett értelmezni, hogy azok a panaszosra és a lapjára vonatkoztak. Az a tény, hogy az OLAF 2002. március 22-én információt kapott arra vonatkozóan, hogy a kenőpénzt a panaszos fizette ki, lényegtelen annak a kérdésnek a szempontjából, hogy az OLAF állítása a sajtóközleménnyel kapcsolatban félrevezető volt-e. Az OLAF-ot nem kérték fel annak részletezésére, milyen információ volt ténylegesen a birtokában abban az időpontban.

A *második* kijelentés tekintetében az OLAF nem próbált félrevezető vagy helytelen információt közölni az Ombudsmannal. A 2002. augusztus 22-i levele a 45/2001 Rendelet 2. cikke a) pontjára az OLAF által abban az időpontban (2002 augusztusa) alkalmazott értelmezésen alapult. A Bíróság még nem foglalt állást e cikk értelmezéséről, és a kérdés abban az időben a Bíróság előtt folyó jogvita tárgyát képezte. Az OLAF ugyanakkor elismerte, hogy a jogszabálynak az Ombudsman általi tágabb értelmezése volt a körültekintőbb nézőpont. Ezért a jövőben a Bíróság eltérő értelmű határozata hiányában az e cikke az Ombudsman által alkalmazott értelmezést fogja követni. Ezenfelül az OLAF a közeljövőben bejelentést küld az Európai Adatvédelmi Biztosnak, és a Rendelet 27. cikke és 46. cikkének j) pontja értelmében kéri a gyanítható jogsértések vizsgálatához kapcsolódó személyes adatok feldolgozásának előzetes ellenőrzését.

A *harmadik* kijelentés tekintetében az Ombudsman által az OLAF-nak feltett kérdést úgy értelmezték, hogy az B. úr 2002. április 11-i e-mailjére vonatkozik. Az OLAF csak ismételni tudta, hogy az „arra vonatkozóan, hogy ki fizetett, semmilyen meghatározott újságíróra vagy személyre nem utaltak” kijelentése az e-mail tartalmának magyarázata volt. Az OLAF-nak nem állt szándékában, hogy az Ombudsmant félrevezesse.

A *negyedik* kijelentés tekintetében: az OLAF főigazgatója 2002. március 11-én, Strasbourgban megjelent az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt, hogy válaszoljon a bizalmas információ kiszivárogtatásával kapcsolatos kérdésekre. Ennek alkalmával a bizottság több tagja jelezte felé, hogy azt hallották, a kiszivárgott dokumentumért esetleg fizethettek. Bár ezek a kijelentések nem tartalmaztak pontos részleteket, az OLAF főigazgatója ennek ellenére bizonyos súlyt tulajdonított nekik, mivel a parlament tagjainak kijelentései voltak. Az információ szóbeszéd jellegének figyelembevételével az OLAF főigazgatója nem készített feljegyzést az aktához, és így ez az információ az ügyről szóló hivatalos aktában nem szerepelt. Ugyanezen okból nem került bele az OLAF által a nemzeti igazságügyi szerveknek küldött információba.

B. úr¹³ csak 2002. november 1-jén kezdett el dolgozni az OLAF-nál, és először csak akkor lett felelős az ügyért, amikor 2003. november 1-jén a belső vizsgálatokkal foglalkozó helyettes tanácsadónak nevezték ki. Így nem is volt az OLAF munkatársa, amikor a főigazgató ezt az információt kapta. Mivel a szóban forgó kijelentések sosem váltak az akta részévé, nem volt meglepő, hogy B. úrnak erről nem voltak első kézből származó ismeretei. Ennek megfelelően semmi ellentmondás nem volt a 2003. március 24-i levélben, illetve a B. úr által az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt tett tanúvallomásban szereplő kijelentés között.

Az OLAF arra a következtetésre jutott, hogy a fent leírt okok miatt nem tudja elfogadni az Ombudsman azon következtetését, hogy félrevezető kijelentéseket tett az Ombudsman felé.

A panaszos észrevételei

Észrevételeiben a panaszos a következő megjegyzéseket tette:

Az OLAF semmilyen új és meggyőző érvet nem ismertetett, amely kétségbe vonná az Ombudsman következtetéseit. Az OLAF vezető tisztviselői így tudatosan nem helytálló kijelentéseket tettek, hogy manipulálják az Ombudsman 1840/2002/GG ügyben végzett vizsgálatát. Az ügy súlyosságára való tekintettel külön jelentést kellene benyújtani az Európai Parlamentnek.

Az *első* kijelentéscsoport tekintetében a belga hatóságoknak szóló, 2004. március 11-i feljegyzésében maga az OLAF egyértelműen elismerte, hogy a 2002. május 27-i sajtóközleményében és a *European Voice*-ban megjelent sértő kijelentések kizárólag őrá vonatkoztak.

A *második* kijelentés tekintetében az OLAF megismételte azon állítását, miszerint I. úr azt hitte, hogy a G. úr által a vele (a panaszossal) szemben felhozott terhelő állításokat az OLAF nem feldolgozás céljából tárta, és az információ nem képezte egy akta részét. Ez azonban nyilvánvalóan nem helytálló kijelentés. Maga I. úr állapította meg a 2002. március 22-i feljegyzésében, hogy „folytatjuk a vizsgálatunkat” és hogy a Bizottság „feltehetően példát akar statuálni az újságíróval, ha bizonyítékot találnak”. Az OLAF által a belga hatóságoknak küldött feljegyzésben említettek szerint G. úr állításait már az OLAF 2002. március 27-i sajtóközleményében felhasználták. Elképzelhetetlen, hogy I. úr ne tudott volna erről a sajtóközleményről. Az sem lehet, hogy az OLAF főigazgatója nem volt tisztában azzal, hogyan kezelték G. úr kijelentéseit. Különösen így van ez, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy G. urat 2002. december 9-én az OLAF hivatalosan meghallgatta, egy nappal azelőtt, hogy az OLAF az 1840/202/GG ügyről szóló véleményét az Ombudsmannak megküldte¹⁴. Elképzelhetetlen, hogy az OLAF főigazgatója nem ellenőrizte az eljárás állását, mielőtt az Ombudsmannak írt volna. Az OLAF főigazgatója így nyilvánosan és tudatosan félrevezette az Ombudsmant, azáltal, hogy elmulasztotta az I. úr által 2002. augusztus 22-én tett kijelentés helyesbítését.

¹³ Nem azonos az OLAF fent említett szövivőjével.

¹⁴ E meghallgatás jegyzőkönyvének másolatát a panaszos benyújtotta az ombudsmannak.

A *harmadik* állítás tekintetében az OLAF magyarázata azt jelentené, hogy a vizsgálata nem a saját szövivője által tett kijelentéseken alapult. Ez nyilvánvalóan képtelenség lenne.

A *negyedik* kijelentés tekintetében az OLAF kijelentései csak megerősítették az Ombudsman következtetéseit. Minden arra utalt, hogy a Parlament tagjainak állítólagos kijelentéseire sosem került sor. Figyelembe véve, mekkora jelentőséget tulajdonított az OLAF a G. úr által továbbadott szóbeszédnek, megmagyarázhatatlan lenne, hogy az OLAF főigazgatója miért nem élt azzal a lehetőséggel, hogy megkérdezze a Parlament érintett tagjait a szóban forgó információ lehetséges forrásairól. Az OLAF főigazgatója még arra sem adott magyarázatot, miért nem tájékoztatta B. urat a Parlament tagjainak állítólagos kijelentéseiről. Az OLAF-ot 2004. április 5-én Dr. Gabriele Stauner, az Európai Parlament tagja írásban arról tájékoztatta, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2004. április 7-i ülésének alkalmával meg fogják kérdezni az Európai Parlament tagjainak állítólagos kijelentéseiről. Nehezen képzelhető el, hogy ilyen körülmények között B. úr nem végzett belső ellenőrzést az ügygel kapcsolatban, mielőtt a Bizottság előtt megjelent. Az OLAF főigazgatójának mindenesetre legalábbis említenie kellett volna az Európai Parlament érintett tagjainak nevét, hogy állításának hitelt adjon. Ettől azonban tartózkodott.

Az Ombudsman értékelése az OLAF részletes véleményéről

Az Ombudsman úgy ítéli meg, hogy az OLAF valójában megtagadta az ajánlástervezetének teljes egészében történő elfogadását. Igaz, hogy az OLAF az ajánlástervezetben szereplő második kijelentést illetően közölte, hogy a Bíróság eltérő értelmű határozata hiányában a jövőben a 45/2001 Rendelet 2. cikkének a) pontjára az Ombudsman által alkalmazott értelmezést fogja követni. Az Ombudsman azonban megállapítja, hogy az OLAF ennek ellenére az erre a kijelentésre vonatkozó következtetéseit is visszautasította.

Az OLAF részletes véleményének körültekintő elemzését követően az Ombudsman úgy ítéli meg, hogy az OLAF az ajánlástervezetben tárgyalt *első három* kijelentést (vagy kijelentéscsoportot) illetően semmilyen lényeges és új érvet nem említett. Az Ombudsman ezért nem tehet mást, minthogy megerősíti az e három kijelentés tekintetében megfogalmazott következtetéseit.

A *negyedik* kijelentés tekintetében az Ombudsman megállapítja, hogy az OLAF hallomáson alapuló információt említ, amelyről a főigazgató azt állítja, hogy azt az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának 2002. március 11-i, strasbourg-i ülése alkalmával a Parlament tagjaitól kapta. Az Ombudsman azonban azt is megállapítja, hogy az OLAF főigazgatója erről az információról nem készített feljegyzést az aktához, azon tény ellenére, hogy a szóban forgó kijelentéseknek „bizonyos súlyt” tulajdonított.

Az Ombudsmannak nehezebbé esik megérteni, miért gondolta az OLAF helyénvalónak, hogy az Ombudsmannak szóló 2003. március 24-i levelében „megbízható forrásokból, többek között az Európai Parlament tagjaitól ... [származó] információt” említsen, mivel az OLAF maga is 1. elismeri, hogy az állítólagos

kijelentések nem tartalmaztak pontos részleteket, hanem csak szóbeszédre alapuló információból álltak, 2. úgy ítéli meg, hogy az információ nem volt elég fontos ahhoz, hogy azt az aktához tartozó feljegyzés formájában rögzítsék, és 3. elismeri, hogy a szóban forgó információk nem szerepeltek a nemzeti hatóságoknak szóló feljegyzésekben, annak ellenére, hogy az OLAF kijelentette, hogy ezek a feljegyzések a birtokába jutott összes információt tartalmazták. Az Ombudsman ezenfelül továbbra sincs meggyőzve arról, hogy miként egyeztethetők össze a B. úr által az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt 2004. április 7-én tett kijelentések az OLAF 2003. március 24-i fent említett kijelentésével. A panaszos által helyesen megállapítottak szerint a Költségvetési Ellenőrző Bizottság említett ülése előtt Dr. Gabriele Stauner, az Európai Parlament tagja számos kérdést küldött az OLAF főigazgatójának. E levél másolatát megküldték a bizottság tagjainak és az európai Ombudsmannak. Dr. Stauner egyik kérdése az OLAF által az Ombudsmannak szóló, 2003. március 24-i levelében tett fent említett kijelentésre vonatkozott (amelyet Dr. Stauner a levelében idézett). Hacsak nem feltételezzük, hogy B. urat (az OLAF-ot a bizottság előtt képviselő személyt) nem tájékoztatták megfelelően, vagy az aktát illetően nem rendelkezett elegendő ismerettel, a B. úr által a bizottság előtt tett kijelentéseket nehezen lehet máshogy értelmezni, mint úgy, hogy az OLAF-nak nem volt tudomása az Európai Parlament tagjai által tett ilyen kijelentésekről.

Mindenesetre, és amint azt a panaszos helyesen megállapította, az OLAF továbbra sem tett semmilyen erőfeszítést állításának igazolására a Parlament azon tagjainak megnevezésével, akik állítása szerint a szóban forgó információt közölték.

Ilyen körülmények között az Ombudsman álláspontja szerint a *negyedik* állításra vonatkozóan megállapított következtetései szintén érvényesek.

AZ OMBUDSMAN AJÁNLÁSA

A fentieket figyelembe véve az Ombudsman az OLAF-nak szóló ajánlás formájában megismétli az ajánlástervezetét, a következőképpen:

Az OLAF-nak el kell ismernie, hogy helytelen és félrevezető kijelentéseket tett az Ombudsmannak szóló beadványaiban, az utóbbi által a 1840/2002/GG panaszbeadványra vonatkozóan végzett vizsgálat összefüggésében.

Az Európai Parlament mérlegelhetné az ajánlás állásfoglalásként történő elfogadását.

Strasbourg, 2005. május 12.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS